ЗАСНОВАНА 21 КВІТНЯ 1927 РОКУ

ВИХОДИТЬ ЩОТИЖНЯ

Київський Політехнік

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Безкоштовно | 22 грудня 2005 року | №40 (2734)

ПАРК ЗУСТРІЧАЄ ГОСТЕЙ

Урочиста подія – відкриття першої черги реконструйованого парку НТУУ "КПІ" – відбулася 15 грудня. Оновленими доріжками пройшли господарі та почесні гості – голова КМДА О.О.Омельченко, його перший заступник В.Д.Борисов, голова Солом'янської у м. Києві РДА І.П.Сидоров, депутат Київради Д.Й.Андрієвський, керівники господарських підприємств та служб міста і району, що брали участь у реконструкції паркової зони. Гості ознайомилися з поліпшеннями зеленої зони і відзначили високу якість робіт. Оновлено 40% паркової території, зокрема, реконструйовано пам'ятник полеглим у війні політехнікам та головні алеї; освоєно 8 млн грн із запланованих 14,6 млн грн у цінах 2004 р. Решту робіт, за відповідного фінансування, планується закінчити наступного року.

У залі Вченої ради відбулося засідання, на якому М.З.Згуровський щиро подякував О.О.Омельченку за рішення, прийняті щодо благоустрою території КПІ та їх виконання. Міський голова у своєму виступі підтримав ініціативу ректорату університету, що НТУУ "КПІ" має стати візитівкою столиці – і за історико-науково-освітньою суттю, і за виглядом.

За активну участь в оновленні парку велику групу учасників цих робіт було нагороджено відзнаками голови КМДА, голови Солом'янської РДА та Вченої ради університету. Зокрема, Почесною грамотою голови КМДА відзначено ректора НТУУ "КПІ" М.З.Згуровського, Подякою голови КМДА – голову профспілки студентів В.Ю.Миронова, Подякою голови Солом'янської РДА – проректора з адміністративно-господарської роботи М.В.Печеника, його помічника А.А.Каменського та головного архітектора університету В.І.Лиховодова.

Почесні грамоти Вченої ради НТУУ "КПІ" разом із пам'ятними сувенірами було вручено голові КМДА О.О.Омельченку, його першому заступникові В.Д.Борисову, голові Солом'янської РДА І.П.Сидорову, депутату Київради Д.Й.Андрієвському та іншим.

Інф. "КП"

НАУКОВА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ:
проблеми розвитку та шляхи їх подолання

На зустрічі з народними депутатами, що відбулася 6 грудня, з доповіддю про найбільш характерні проблемні питання розвитку науки та інноватики в університетах України на прикладі діяльності КПІ виступив проректор з наукової роботи НТУУ "КПІ" М.Ю.Ільченко. Наводимо його виступ у скороченому вигляді.

Інтеграція освіти і науки в моделі дослідницького університету

Досвід КПІ у вирішенні проблеми інтеграції освіти і науки ´рунтується на розвитку упродовж своєї понад 100-річної історії фізико-технічної моделі підготовки фахівців. Усе глибше впроваджується креативна методика навчання, основою якої є принцип "створи" замість принципу "повтори".

Багаторічний досвід роботи університетів різних країн показав, що сьогодні **найбільш висока якість підготовки фахівців** забезпечується в **моделі так званого дослідницького університету.** Узагальнюючи цей світовий досвід і розповсюджуючи його на Україну, ми можемо стверджувати сьогодні – **концепція дослідницького університету** ´рунтується на наданні **елітної** освіти завдяки:

а) **проведенню** викладачами та штатними науковими працівниками фундаментальних **наукових досліджень** і прикладних розробок з орієнтацією на пріоритетні для держави напрями науки і техніки, високі технології та інноваційний розвиток економіки;

б) тісній інтеграції освіти та наукових досліджень, у тому числі, **використання досліджень у навчанні студентів**. Зазначимо, що у США педагогічне навантаження викладачів у 100 університетах, які мають статус дослідницьких, обраховується із пропорції 5-6 студентів на одного викладача;

в) наявності **системи** результативної **підготовки наукових кадрів** через магістратуру, аспірантуру та докторантуру, успішну діяльність яких мають визначати високопрофесійні викладачі та науковці, а також актуальні наукові дослідження;

г) високому рівню **інформаційної відкритості та інтеграції до світової системи освіти і науки,** здатності до сприйняття світового досвіду та гнучкості стосовно нових напрямів наукових досліджень та методології навчання;

д) **формуванню** навколо університету особливого, інтелектуально наповненого **інноваційного середовища**, завдяки якому значна частка фінансування науки має здійснюватися підприємствами та ринковими структурами.

На жаль, модель дослідницького університету в Україні сьогодні юридично не визначена. Офіційно цей термін відсутній в чинному законодавстві. Тож необхідно визначити критерії і вимоги до дослідницьких університетів та надати їм законодавче під´рунтя; опрацювати порядок надання статусу дослідницьких університетам, які відповідають встановленим критеріям; забезпечити фінансово-економічні умови з урахуванням досвіду провідних країн.

Фото О. Супруна

Державна підтримка кадрового забезпечення та розвитку інфраструктури університетів

Досвід НТУУ "КПІ" у вирішенні цих питань свідчить, що суттєвих результатів у навчальній і науковій діяльності можна досягти, маючи насамперед, висококваліфіковані кадри. В КПІ сьогодні працюють майже 40 наукових шкіл. Професорсько-викладацький склад становить 2085 науково-педагогічних працівників. Серед них 245 докторів і 1060 кандидатів наук. Штатних працівників наукових підрозділів університету – 930 осіб, або 35% від усіх восьми політехнічних ВНЗ України.

За останні 15 років ми запропонували і впровадили в практику **створення в складі університету самостійних наукових підрозділів**, кадрову основу яких становлять **штатні науковці**. Серед цих підрозділів 13 науково-дослідних інститутів, 14 науково-дослідних центрів, конструкторське бюро та інші. Н**аявність** у складі університету **наукових підрозділів і штатних** наукових працівників є необхідною умовою для доведення розробок до їх практичного впровадження. Цю тезу підтверджує досвід діяльності відомих дослідницьких університетів світу.

Наукові підрозділи університету мають необхідну **інфраструктуру** для успішної діяльності, зокрема сучасну комп'ютерну техніку і наукове та технічне обладнання. Зокрема, **єдиною в Україні є** реалізована нашими науковцями **технологія** виробництва так званих теплових труб, які знайшли застосування в космічних апаратах для відведення тепла з відсіку бортової апаратури. Сьогодні наша технологія теплових труб – це унікальна база, яка дозволяє нам продукувати вироби, що є складовою частиною вітчизняної розробки ракети-носія "Циклон-4".

Матеріально-технічна, лабораторна база наукової та освітньої діяльності оновлюється і розвивається лише за рахунок залучення інвестицій, співпраці з вітчизняними і закордонними замовниками. Державна підтримка в оновленні матеріально-технічної бази практично відсутня. Тому **ми пропонуємо** не забирати зароблені нами кошти – спрямувати 20% відрахування ПДВ на розвиток матеріально-технічної бази університету.

Виконання і фінансування наукових досліджень

Для виконання наукових досліджень НТУУ "КПІ" має отримані у визначеному порядку ліцензії. У нас є досвід виконання як держбюджетних, так і госпдоговірних тем. Останнім часом ми переходимо до **формування цільових програм**, орієнтованих на практичне використання отримуваних результатів. Наприклад, програми "Інформатизація", "Космічна техніка" тощо. У виконанні останньої беруть участь 7 підрозділів університету. Фінансове забезпечення цієї програми – в основному за рахунок госпдоговірної діяльності.

Основні **наукові результати** діяльності університету стосуються всіх 7 пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки України. Серед численних прикладів виконаних розробок доцільно назвати газотурбінну установку "Водолій" з системою неізотермічного зволоження паливного газу та камерою згоряння на базі трубчатих модулів. Ця розробка не має аналогів за рівнем ідей, принципів побудови та ефективності. Економія палива сягає 30%, кількість викидів окислів азоту в атмосферу скорочується в 5 разів.

Переможцем Всеукраїнського конкурсу високотехнологічних розробок у жовтні цього року став наш проект зі створення високоефектив-

Закінчення на 2-й стор.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

1 *М.Ю.Ільченко про проблемні питання розвитку науки та інноватики в університетах*

На засіданнях...

2 *Фінляндія зблизька*

3 *Кафедрі металознавства і термічної обробки – 80!*

Програми ЄС – для українських науковців

Знайомтесь: краща група

4 *Чемпіонат з брейн-рингу*

Танк у КПІ

Спорт

Фінляндія зблизька

14 грудня в залі засідань Вченої ради відбувся виступ Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Фінляндія в Україні пані Лаури Рейніля, присвячений 88-й річниці незалежності Республіки Фінляндія: Фінляндія напередодні президентства в Європейському Союзі.

Пані посол, яка вже не вперше у Київській політехніці, присутнім студентам факультету лінгвістики та інших факультетів представив начальник управління міжнародних зв'язків, президент Товариства "Україна-Фінляндія", нещодавно нагороджений Рицарським Орденом Білої Троянди Республіки Фінляндія 1-го ступеня, професор Б.А.Циганок.

Пані Л. Рейніля

У своєму вступному слові він відзначив важливість події, якій присвячена лекція пані Лаури Рейніля та значимість зміцнення зв'язків між Україною та Фінляндією, особливо напередодні президентства цієї держави в Євросоюзі.

На початку виступу пані Лаура Рейніля українською мовою щиро подякувала за теплі слова вітання і, надалі вже англійською, виступила з лекцією, в якій окреслила історичний аспект становлення і розвитку Фінляндії як незалежної держави, зупинилася на питаннях співробітництва з Україною, надала високу оцінку нашій державі на сучасному шляху її демократичного поступу, в чому міжнародна спільнота, за висловом пані Л. Рейніля, дуже зацікавлена.

Окрасою даної події, наприкінці її завершення, став виступ тріо бандуристок.

Інф. "КП"

На засіданнях Вченої та адміністративної рад

На початку засідання **Вченої ради**, яке відбулося 5 грудня під головуванням ректора університету академіка НАН України М.З.Згуровського, із ювілейними днями народження було поздоровлено декана факультету електроніки професора В.Я.Жуйкова та видатного педагога професора М.В.Білоуса.

За визначні наукові досягнення Почесною грамотою Президії НАН України було нагороджено професора В.Я.Жуйкова, Почесними грамотами МОН України – професорів Т.О.Терещенко та В.М.Співака. Дипломом Вченої ради НТУУ "КПІ" за досягнення в освіті та науці було відзначено професора В.М.Коржа.

Учасників збірної команди студентів КПІ з регбі "Політехнік", що посіла друге місце у змаганнях першої ліги чемпіонату України, було нагороджено срібними медалями і дипломами Спорткомітету. Грамоти та відзнаки було вручено переможцям щорічного університетського конкурсу на кращу академічну групу. Дипломами 1, 2 та 3-го ступенів відзначено, відповідно, групи УЕ-31 (ФММ), ТЯ-31 (ТЕФ), ЛЕ-31 (ІХФ).

Першим питанням порядку денного було заслухано доповідь директора ММІ професора М.І.Бобиря про стан і напрями розвитку машинобудування в Україні і участь у них механіко-машинобудівного інституту НТУУ "КПІ". У доповіді присутніх було поінформовано про перспективи галузі на найближчі 10-15 років, пов'язані з автоматизацією виробництва, розвитком нанотехнології, біомеханіки, інформаційного забезпечення конструювання тощо, а також було охарактеризовано широкий спектр напрямів наукової діяльності ММІ, який, за висловом ректора, наслідує традиції могутньої і славної школи механіків КПІ, діяльність якого відповідає світовому розвитку машинобудування, якісній підготовці фахівців механічного профілю.

Завданням кафедрам та факультетам (інститутам) щодо підготовки навчально-методичного забезпечення відповідно до нового Переліку галузей знань, бакалаврських програм (fields of study) та програм професійного спрямування підготовки фахівців у вищих навчальних закладах України було присвячено доповідь першого проректора члена-кореспондента НАН України Ю.І.Якименка. При цьому, як було наголошено в доповіді, метою є вдосконалення якості підготовки фахівців за визначеними 76 напрямами основних галузей знань по Україні. Це потребує розробки нової структури підготовки бакалаврів і магістрів, трансформування діючих кредитів у кредити ECTS, перегляду кількості та змісту навчальних дисциплін для забезпечення якісної природничо-наукової та професійно-практичної підготовки тощо, також було розглянуто новий проект графіка навчального процесу. При обговоренні цього питання у виступі ректора університету М.З.Згуровського було підкреслено, що при вдосконаленні навчального процесу необхідно орієнтуватися на потреби нашого суспільства, які також швидко змінюються, що вимагає змін переліку галузей знань і спеціальностей. А це, в свою чергу, спричиняє зміни в структурі навчальних планів у бік зменшення кількості навчальних дисциплін за рахунок їх укрупнення, переходу до кредитно-модульної системи навчання. "Це програма, яку потрібно буде поступово впроваджувати, але в основі повинні залишатися ті самі фундаментальні знання", – наголосив в своєму виступі ректор університету наприкінці розгляду обговорюваного питання.

Надалі, за доповіддю проректора з міжнародних зв'язків професора С.І.Сидоренка було заслухано, обговорено та прийнято рішення про створення факультету міжнародних освітніх програм у складі: кафедри мовної підготовки (із секціями російської, української та англійської мов), кафедри фундаментальних дисциплін (математики, фізики, креслення, інформатики) та кафедри природничо-економічних дисциплін (хімії, природознавства, економічної географії, економіки).

За поданням заступника проректора з наукової роботи професора С.О.Воронова було затверджено атестацію докторантів університету 1 та 2-го років навчання та теми докторських дисертацій.

Після заслуховування та обговорення доповіді голови експертно-правової комісії професора Ю.Ф.Зіньковського було прийнято рішення про введення нової номінації щодо присвоєння вітчизняним та іноземним діячам звання "Почесний професор НТУУ "КПІ". Першою кандидатурою цієї номінації було затверджено декана факультету машинобудування університету Магдебурга (ФРН) професора Гельмута Чеке.

8 грудня під головуванням ректора університету професора М.З.Згуровського відбулося засідання **адміністративної ради**. За доповіддю проректора з наукової роботи члена-кореспондента НАН України М.Ю.Ільченка та співдоповідями О.П.Цуріна, П.В.Кучернюка, А.Й.Савицького було докладно розглянуто питання про інформаційні ресурси комп'ютерної мережі університету. На сьогодні інформаційною мережею охоплені всі навчальні корпуси та 10 гуртожитків. До основних інформаційних ресурсів відносяться: інформаційний сайт університету, внутрішній інформаційний портал, система безперервного обміну інформацією, системи навчального напряму ("Абітурієнт", "Деканат", планування навчального процесу), бібліотечна система тощо. Сайти університету охоплюють 24 навчальних та 7 наукових підрозділів, 6 громадських організацій, 4 гуртожитки, більше 20 сайтів кафедр. Було відзначено, що потік відвідувачів на сайт КПІ досягає 1200 осіб на день. Але сайтів кафедр досі замало, що потребує нагального збільшення їх кількості. За виступом професора С.М.Волошко, було представлено сайт кафедри фізики металів ІФФ (завідувач професор С.І.Сидоренко). Продовження роботи над створенням інформаційних ресурсів, як наголосив у своєму виступі М.З.Згуровський, повинно відбуватися в напрямку відлагодження взаємодії між студентом та викладачем конкретної дисципліни в режимі "Он лайн", що є невідкладним завданням для навчальних підрозділів. Було запропоновано завершити роботу з розміщення сайтів підрозділів, забезпечити систематичне оновлення інформації на сайтах, надати допомогу керівникам підрозділів для вирішення поставлених завдань.

Роботу адміністративної ради було завершено розглядом питання про взаємодію підрозділів університету з Технополісом "Київська політехніка".

Ю.Москаленко

НАУКОВА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ:
проблеми розвитку та шляхи їх подолання

Закінчення. Початок на 1-й стор.

них джерел енергії з використанням суперконденсаторів. У листопаді цю розробку було презентовано на роудшоу в "Силіконовій долині" США.

У 2004 році обсяги фінансування науки в НТУУ "КПІ" досягли 17,7 млн грн, що становить 42% від обсягів політехнічних вищих навчальних закладів. З цієї суми 11,8 млн грн, або майже 2/3 становлять кошти за рахунок госпдоговорів (спецфонд), які ми традиційно називаємо позабюджетними. Цікавою є динаміка фінансування нашої науки упродовж останніх 5 років. Попри деяке збільшення бюджетної складової, загальний обсяг не має тенденції до зростання. Гірше того – є тенденція до його зменшення. А це вже протиприродне явище для країни, яка за визначенням повинна мати тенденцію до зростання економіки. Детальний аналіз виявив **дві основні причини**: це значне, штучно створене державою ускладнення умов виконання госпдоговорів в університетах через **тендерні проблеми і держказначейське обслуговування**. Дотримання законів щодо тендерної закупівлі приладів, обладнання, матеріалів, комплектуючих навіть за кошти, що фактично зароблені науковцями, призводить до затягування термінів закупівлі, реально не знижує, а завищує вартість закупівлі та призводить до марної витрати робочого часу науковцями. Тому науковці не тільки нашого університету, а й усіх вищих навчальних закладів України **настійливо пропонують** терміново внести зміни в чинне законодавство з метою надання університетам можливості безпосереднього банківського обслуговування без тендерних обмежень щодо використання фактично позабюджетних коштів, зароблених самими університетами.

Аналізуючи проблему державного фінансування науки в університетах і в цілому в Україні, не можна не звернути уваги на істотні диспропорції результативності й обсягів фінансування. Наприклад, ученими університетів щорічно публікується майже 60% монографій, підручників і навчальних посібників і 50% статей у наукових фахових журналах. Близько 80% аспірантів, докторантів і відповідно кандидатів і докторів наук готуються в університетах. І при цих результатах фінансування університетського сектора науки в Україні з державного бюджету складає лише близько 10%! Чи не тому це відбувається, що в Україні сьогодні на рівні міністерств і відомств кількість розпорядників бюджетних коштів на науку перевищує цифру 40**!** Тож **законодавчо необхідно удосконалити систему фінансування науки** в державі стосовно як кількості розпорядників бюджетних коштів, так і суттєвого (в рази) збільшення коштів на фінансування науки в університетах. Без таких змін не можна реалізувати засади створення дослідницьких університетів.

Проблеми інноваційної діяльності

Для дослідницьких університетів провідних країн притаманна активна роль у створенні навколо університетів інноваційної інфраструктури, яка забезпечує співпрацю освіти, науки, промисловості та бізнесу. Завдяки такій інтеграції роль університетів у розвитку інноваційної економіки є значною. Так, наприклад, США разом з Японією володіють рекордно високими частками світового ринку продукції високотехнологічних галузей, вони контролюють сьогодні 74,5% світового парку комп'ютерів, 84% усіх виданих у світі патентів, майже 92% ринку програмного забезпечення.

Що стосується України, то вона не зможе увійти в родину високорозвинених європейських держав без технологічного оновлення виробництва і без опанування інноваційних важелів забезпечення конкурентоспроможності своєї економіки. Країни ЄС, борючись за свою конкурентоспроможність у глобалізованому світі, поставили перед собою мету побудувати до 2010 року суспільство, що базується на знаннях. Перше, що для цього вирішено зробити, – підвищити обсяг витрат на науку всіх країн – членів ЄС до 3% ВВП (нині – 1,9-2%).

Ще в 2000 році було проголошено головний і визначальний пріоритет держави: переведення економіки України на інноваційний шлях розвитку. Проте на практиці цього не відбувалося через відсутність системного державного управління наукою й інноваційною сферою. Наприклад, у 2003 році було створено технопарк "Київська політехніка". Упродовж двох років ми підготували 4 інноваційні та інвестиційні проекти, зокрема:

– "Створення новітнього устаткування та розробка технології виробництва титану, інших спеціальних металів і сплавів на основі вакуумної електронно-променевої плавки";

– "Розробка і виробництво цифрової комутаційної системи відомчо-технологічного і конфіденційного зв'язку "Ф-1500" для надання абонентам відомчої мережі широкого переліку послуг зв'язку, в тому числі передачі мови, даних, відео, IP-телефонії, організації конференц-зв'язку з великою кількістю учасників у конфіденційних мережах зв'язку СБУ, МО, МВС та інших відомств і комерційних підприємств;

– "Розроблення та промислове освоєння нового покоління побутових лічильників газу "GMS-Арсенал" з лічильним механізмом, відокремленим від газового середовища". Межі допустимої основної відносної похибки лічильника не вище ± 1,5 %.

У результаті мораторію на діяльність технопарків і невиконання з цих причин наших інноваційних проектів держава втрачає в розрахунку на один рік 249 нестворених додаткових робочих місць та запланованих майже 200 млн грн обсягу виробництва.

Головні проблеми, які виникли в інноваційній сфері держави, пов'язані з недосконалістю моделі, що передбачала обов'язкові податкові пільги при реалізації виготовленої продукції та значну частку державного регулювання (що не відповідає світовій практиці). Модель була функціонально неповною (в ній відсутні такі важливі складові, як інвестиційні та венчурні фонди, бізнес-інкубатори, бізнес-структури та інші). Ця модель не була територіально орієнтованою, що не дозволяло здійснювати прискорений інноваційний розвиток окремих регіонів України.

Технополіси – вища форма інноваційної структури

На основі аналізу роботи технопарку "Київська політехніка", вивчення досвіду кращих інноваційних систем світу ми пропонуємо започатковувати більш ефективні інноваційні структури – технополіси, які не передбачають податкових пільг з боку держави, орієнтовані на територіальний (регіональний) розвиток України і позбавлені основних недоліків, притаманних технопаркам. При цьому держава має взяти на себе політичну підтримку цієї діяльності, створення чіткого законодавства і контроль за його виконанням. Саме технополіси дають можливість створювати високоінтелектуальну продукцію, здійснювати науковий та кадровий супровід її промислового випуску і виведення цієї продукції на внутрішні й зовнішні ринки.

Отже, згідно з Указом Президента України у вересні цього року на базі НТУУ "КПІ" ми розпочали створення першого в Україні **Технополісу "Київська політехніка".**

Технополіс "Київська політехніка" є інноваційним середовищем, яке за територіальною ознакою об'єднує підрозділи НТУУ "КПІ", виробничі, наукові, навчальні організації, що працюють у галузі високих технологій, а також консалтингові, юридичні, фінансові та інші суб'єкти підприємницької діяльності, які здійснюють кадрове, правове, інвестиційне забезпечення і супровід інноваційної діяльності.

Серед перших учасників Технополісу є компанія "Інком" і ТОВ "Долина джерел України" – провідні вітчизняні фірми в галузі розробки, тестування та підтримки інформаційно-телекомунікаційних систем і програмного забезпечення.

Розробки наукових підрозділів університету охороняються як об'єкти інтелектуальної власності завдяки роботі відділу з питань інтелектуальної власності, який входить до складу органу управління Технополісу. Об'єкти інтелектуальної власності та ноу-хау можуть бути реалізовані через інноваційний бізнес-інкубатор "Політехцентр", який є також одним із учасників Технополісу.

Діяльність бізнес-інкубатора спрямована на **створення і підтримку** малих підприємств, які працюють у науково-технічному середовищі (Spin-offs), **організацію захисту інтелектуальної** власності та **трансфер** технологій. До речі, НТУУ "КПІ" в 2004 році розпочав співпрацю із Всесвітньою організацією інтелектуальної власності, став першим і поки ще єдиним локальним координатором серед ВНЗ України, з яким ВОІВ підтримує постійний зв'язок для впровадження програми "Університетська ініціатива ВОІВ". У рамках цієї програми університет отримує інформацію про сучасні науково-методичні та інструктивні документи ВОІВ, бази даних міжнародних патентів та угод. П'ять викладачів Механіко-машинобудівного інституту отримали сертифікати Академії ВОІВ. Ведеться підготовка спеціалістів і магістрів з напряму "Інтелектуальна власність", за участю представників Академії ВОІВ систематично проводяться семінари та конференції з питань охорони промислової власності та авторського права.

Оскільки в Україні відсутня законодавча база щодо технополісів, при розробці основних концептуальних питань функціонування Технополісу "Київська політехніка" ми використовуємо досвід провідних країн світу (Великобританії, США, Японії, КНР, Туреччини та інші). Так, зокрема, ми вивчили досвід і механізми функціонування бізнес-інкубаторів та інших інноваційних структур у Королівському технологічному університеті (Швеція), технологічних університетах міст Дельфт (Нідерланди) та Барселона (Іспанія), Таллінському технологічному університеті (Естонія). Ці університети разом з НТУУ "КПІ" в рамках програми TEMPUS, яка фінансується Європейським Союзом, зараз виконують проект "Подолання розриву між університетами та бізнесом". Цей спільний проект є одним із базових у нашому Технополісі. В його рамках планується, зокрема, створення в КПІ Центру трансферу технологій та менеджменту знань.

Технополіс "Київська політехніка" об'єднує зусилля його учасників та партнерів для створення інтелектуально наповненої продукції, розроблення і впровадження інноваційних та інвестиційних проектів для промислових підприємств, здійснення апробації ідей і винаходів у галузі сучасної техніки та технологій шляхом їх капіталізації й доведення до комерційного застосування. Напрацювавши у себе саме таку модель технополісу на базі університету, ми пропонуємо її для інших університетів України.

Проблеми щодо здійснення інноваційної діяльності в Україні сьогодні стосуються недостатньої законодавчої бази. Необхідно, зокрема, внести пропозиції та прийняти закон України про Технополіс "Київська політехніка", внести зміни до Закону України "Про інноваційну діяльність" та підготувати зміни до інших законодавчих актів з питань інноваційної діяльності щодо технополісів, усунення перешкод у розвитку наукової діяльності на замовлення ринкових структур підприємств і галузей.

М.Ю.Ільченко,
чл.-кор. НАН України

Кафедрі металознавства і термічної обробки – 80!

Металознавство як навчальна і наукова дисципліна (на початку її виникнення – "металографія") була заснована в КПІ у 1910 р. на механічному факультеті у складі кафедри загальної технології металів. У 1925 р. (80 років тому) з її складу було виділено кафедру металографії та термічної обробки із завідувачем проф. Є.П.Бабичем. 31934 р. як кафедра металознавства була очолювана доц. Н.В.Пінесом.

Потужним поштовхом для подальшого розвитку металознавчого напряму підготовки в КПІ стало створення в 1944 р. металургійного факультету, до складу якого ввійшла кафедра металознавства та термічної обробки, яку упродовж 15 років очолював академік В.М.Свєчников.

У 1948 р. кафедру металознавства та термічної обробки було реорганізовано в кафедру металознавства із завідувачем В.М.Свєчниковим та виділено кафедру термічної обробки, яку очолив академік В.Н.Гріднєв. Кафедра термічної обробки з 1952 р. стала називатися кафедрою термічної обробки і фізики металів.

У 1960 р. кафедру металознавства та кафедру термічної обробки і фізики металів під керівництвом проф. В.Г.Пермякова було об'єднано в одну кафедру – термічної обробки і фізики металів, яка за даним напрямом підготовки успішно працювала до 1975 р. і була знову поділена на дві: кафедру металознавства, обладнання і технології термічної обробки металів із завідувачем проф. І.Х.Трушем (а в період 1980-1988 рр. – проф. В.Г.Горбачем), та кафедру фізики металів.

У 1988 р. кафедра набула сучасної назви "металознавства та термічної обробки", якою у період 1988-2005 рр. керував проф. О.М.Бялік, а нині проф. В.Г.Хижняк.

На кафедрі здійснюється підготовка фахівців за спеціальністю "Металознавство". Всього за роки існування кафедрою підготовлено біля 2,5 тис. інженерів, близько 200 бакалаврів та 20 магістрів.

Щорічно прийом на 1-й курс за держзамовленням становить 50 осіб, за контрактом – 4-6 осіб, з 2003 р. організовано навчання без відриву від виробництва, започатковано підготовку за спеціалізаціями "Менеджмент інноваційних технологій у матеріалознавстві" та "Технологічний маркетинг у матеріалознавстві".

За високі показники в навчальній і науковій роботі по кафедрі з 2001 р. кращим студентам призначаються іменні стипендії – імені проф. А.П.Сьомика та імені академіка В.І.Трефілова, визначного випускника кафедри 1952 р.

За останні роки, починаючи з 60-х, кафедрою підготовлено 5 докторів наук (серед них проф. О.В.Білоцький, М.В.Білоус, В.Ф.Лоскутов, В.Г.Хижняк, що і нині працюють на факультеті) та 36 кандидатів технічних наук із числа випускників кафедри.

Сьогодні кафедра виконує наукову роботу за тематикою "Багатокомпонентні захисні покриття" та "Управління якістю рідких металів та сплавів". Продовжується співпраця з провідними інститутами НАН України в рамках навчально-наукової Асоціації "Матеріалознавство", розпочато підготовку фахівців на спільному українсько-німецькому факультеті НТУУ "КПІ" та в Технічному університеті "Отто фон Геріке" (м. Магдебург).

Ю. Москаленко

Програми ЄС – *для українських науковців*

Міжнародна конференція "Можливості ефективної участі українських науковців у програмах ЄС. Перехід від РП 6 до РП 7" відбулася в НТУУ "КПІ" 12 грудня.

Її учасники – представники УНТЦ, представництва Єврокомісії в Україні, Національного інформаційного центру України зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій (НІЦУ), Фундації Архімеда (Естонія), Німецького центру EU-Bureau of the BMBF, Інформаційного центру Білорусі, науковці.

Зібрання привітала директор НІЦУ Олена Коваль. Своїм досвідом участі в 6-й рамковій програмі поділилися представники Фундації Архімеда. Катрін Штратман (Німецький центр) презентувала пропозиції Єврокомісії по 7-й рамковій програмі.

Наступного дня відбувся практичний семінар із заповнення форм, тобто всі зацікавлені отримали практичні рекомендації, як оформити свої проектні пропозиції по співпраці з програмами ЄС.

Як повідомила Оксана Бондаренко, менеджер НІЦУ, Національний інформаційний центр України зі співробітництва з ЄС у сфері науки і технологій створено два роки тому для координації діяльності щодо Шостої рамкової програми ЄС (РП 6) та проектів ІНТАС в Україні через організацію доступу українських учених до всіх напрямів досліджень ЄС.

НІЦУ здійснює: інформаційну діяльність; випуск інформаційних повідомлень, бюлетенів, підтримку веб-сторінки, проведення з навчальними закладами, науковими установами та іншими організаціями спільних заходів, забезпечення участі в конференціях, форумах та інше; консультаційну діяльність; проведення консультацій в центрі, за допомогою електронної пошти, телефону, видання посібників та публікацій тощо; пошук партнерів; створення баз даних українських науковців, повідомлення про пропозиції іноземних партнерів, розсилку до партнерських організацій за кордоном пропозицій українських науковців та інше.

Веб-сторінка НІЦУ – потужний ресурс, який має дві версії (україномовну та англомовну) та в десяти розділах містить інформацію щодо проектів РП 6, ІНТАС, подій та заходів, міжнародної співпраці, велику кількість публікацій та інформаційних повідомлень, бюлетенів (українською мовою), законодавчу базу та ін.

Національний інформаційний центр здійснює електронну розсилку новин РП 6, ІНТАС та ERA, нових конкурсів та анонс запланованих подій через електронний список розсилки.

Підписатися на цю розсилку можна на веб-сторінці Інформцентру або надіславши електронного листа за адресою: post@fp6-nip.kiev.ua (з темою: підписка на електронну розсилку).

Підготувала Н.Вдовенко

Конференція молодих дослідників

"Формування та проблеми розвитку підприємництва в економічних системах" – такою була тема IV Міжнародної науково-практичної конференції студентів та молодих учених ВНЗ, що пройшла 24-25 листопада і зібрала понад 200 учасників з України, Болгарії, Росії.

Основна мета, поставлена організаторами конференції перед учасниками, полягає в обґрунтуванні теоретичних та практичних положень, застосуванні державних інституцій як фактора сприяння підприємницькому розвитку в Україні.

Робота велась за двома секційними напрямами: проблеми державної підтримки підприємництва в Україні та розвиток підприємництва як чинника економічного зростання.

У конференції взяли участь 20 аспірантів, 80 студентів ФММ, з них 56 студентів спеціальності "Економіка підприємства", випусковою кафедрою яких є кафедра економіки і підприємництва, очолювана доц., к.е.н. П.В.Крушем. Досить позитивним моментом була активна участь у конференції студентів технічних факультетів (ВПІ, ІЕЕ, ФЕА, ХТФ), які виступили цікавими й обізнаними співрозмовниками з ряду економічних питань і проблем. Безумовно, синтез підходів студентів економічних і технічних спеціальностей сприяє пошуку розв'язання проблем, що постали перед Україною.

Участь у конференції була безкоштовною. До пленарного засідання кафедра підготувала збірник тез. Особливої уваги заслуговують голова організаційного комітету, заступник завідувача кафедри доц., к.е.н. С.О.Тульчинська; відповідальний секретар конференції, аспірантка кафедри економіки і підприємництва Т.П.Ткаченко.

Інф. "КП"

Знайомтесь: краща група

У нашому університеті проводиться багато різноманітних конкурсів і змагань: інтелектуальні, спортивні, "веселі й кмітливі", нарешті конкурси краси. Капеішники із задоволенням беруть у них участь, демонструють свої таланти, прагнуть бути першими. Та все ж головна мета студента – навчання, тому перемога в конкурсі на кращу групу найпотужнішого технічного вузу України – чи не найбільша честь для будь-якого студентського колективу. Цікавою особливістю цього конкурсу є... його відсутність у прямому розумінні, адже тут немає обов'язкових завдань, обмежень чи правил; студенти живуть своїм бурхливим студентським життям: вчаться, беруть участь у різноманітних університетських заходах, щодня удосконалюючи свій інтелектуальний рівень. А поки вони гризуть граніт науки, якість цього процесу оцінюється під час атестацій і сесій їхніми викладачами. Результати успішності й активності студентів узагальнюються на всеуніверситетському рівні і таким чином визначається краща група вузу.

Цього року кращою групою НТУУ "КПІ" визнано УЕ-31 – третьокурсників ФММ спеціальності "Економіка підприємства". Як їм вдалося досягнути такого високого результату? Хто і що їм допомагає? В чому полягає специфіка навчання на їхній кафедрі? Чим живе і "дихає" група? Нарешті, можливо, ці юні розумні студенти винайшли власну формулу успіху? Ось на такі запитання ми шукали відповіді, спілкуючись як зі студентами УЕ-31, так і з тими, хто, безперечно, стали для них мудрими наставниками й друзями – завідувачем кафедри економіки та підприємництва П.В.Крушем та куратором групи Н.Я.Бойчук.

Петро Васильович Круш поділився секретом створення на своїй кафедрі умов для формування й розвитку "найкращих з кращих". Головним чинником є ідеологія кафедри, яка заохочує студентів гарно вчитися, удосконалюватися, конкурувати, щоб у майбутньому стати висококваліфікованими фахівцями. Вона полягає в тому, що студентам, окрім фундаментальної економічної підготовки, даються знання іноземної мови та комп'ютерних технологій; вже з першого курсу їх налаштовують на серйозну роботу, допомагають кожному розкрити свій потенціал. Для цього кафедрою економіки та підприємництва кілька разів на рік організовуються і проводяться міжнародні студентські конференції, в яких беруть участь усі бажаючі, та започатковано науковий збірник, де друкуються кращі роботи студентів, аспірантів та викладачів ФММ. Участь студентів у таких конференціях додає їм впевненості в собі та своїх знаннях і, найголовніше, допомагає набути неоціненного досвіду.

Група УЕ-31, ФММ

Також велика увага приділяється науковій роботі молоді. Залежно від уподобань студентів та їхніх планів на майбутнє (буде це науковий пошук чи відкриття власного бізнесу), вже з третього курсу вони мають змогу обрати відповідну тему магістерської роботи, над якою працюватимуть три роки. За цей час можна написати прекрасні ґрунтовні роботи, зробити серйозні дослідження з економічних питань, які, можливо, конкуруватимуть із західно-європейськими зразками.

А взагалі, в колективі на кафедрі панує затишна сімейна атмосфера. Студенти відчувають це, багато з них хочуть вступити до аспірантури, щоб займатися науковою роботою і в подальшому працювати в КПІ на ФММ. Кафедра й факультет, у свою чергу, підтримує тих, хто цього прагне, придивляються до найкращих студентів, щоб забезпечити свою спеціальність молодими амбітними й професійними кадрами.

Що ж стосується безпосередньо групи УЕ-31, Петро Васильович відмітив її потенціал ще під час участі цих студентів у першій для них конференції. Енергійні та розумні хлопці й дівчата з УЕ-31 ставили досить "зубаті" запитання опонентам і давали не менш серйозні відповіді на питання до них – одним словом, трималися достойно й впевнено. Так ґрунтовно вони готуються до кожної конференції.

Високому рівню знань і підготовки цих студентів, на думку завідувача кафедри економіки та підприємництва, також сприяв високий конкурс при вступі на цю спеціальність (у групі більшість – медалісти). Безперечно, в НТУУ "КПІ" є багато хороших "медальних" груп, які при цьому далеко не найкращі у вузі. Це свідчить про те, що потенціал УЕ-31 залежить, головним чином, від самих студентів, духу й ідей, проголошених її лідерами-інтелектуалами.

Бойчук Наталка Яківна – куратор УЕ-31. Вона стала для студентів не тільки викладачем чи формальним керівником, але й порадницею, другом. Наталка Яківна пригадує своїх теперішніх найкращих студентів КПІ на першому курсі: непосидючі, як і всі діти (фактично ще школярі), дуже активні – на її парах завжди тягнули руки, щоб відповісти (і не тільки заради п'ятірки – відповіді були змістовними). На другому курсі майже всі здали курсові й екзамени з "Мікроекономіки" на відмінно. Тепер вони поводять себе по-дорослому, група дуже сильна і добре організована – це дійсно відчувається. З ними приємно працювати й спілкуватися. Хочеться, щоб всі вони сповна розкрили свої можливості й реалізували себе в майбутньому.

Вперше ми познайомились з кращими студентами університету під час їхньої "фотосесії" для цього номеру газети. Одразу впадало в око життєрадісність і організованість групи, відчувалась позитивна сильна енергетика. Їх не довелося вмовляти розповісти про свій колектив – бажаючих було достатньо. Про студентське життя-буття УЕ-31 ми дізналися від старости цієї групи Анни Козирєвої, а також Тимура Хачикяна, Ігоря Васечка, Романа Костюка та Антона Жукова.

Як цим третьокурсникам з ФММ вдалося досягти такого результату? Їм просто пощастило? Дуже пощастило, адже в УЕ-31 навчаються цілеспрямовані, впевнені в собі студенти, які чітко усвідомили, для чого вони вступили до інституту. Група дійсно сильна, 12 з 30 студентів – відмінники, інші – майже такі. Промовистим є той факт, що студент УЕ-31, який має середній бал 4,6, знаходиться на 20 місці в рейтингу. Також нам відкрили секрет, що в цій групі просто неможливо погано вчитися. Чому? Та тому що, наче якось соромно отримувати трійку чи двійку на загальному "відмінному" фоні.

Тяга до знань виявилася з перших же занять й іноді просто всіх вражала. Хлопці пригадують, як на першому курсі доводилося займати чергу, щоб відповідати на семінарах, а що робилося перед екзаменами вранці... Черга з бажаючих йти першим здавати вишиковувалась під кабінетом вже о сьомій ранку. Та, незважаючи на здорову конкуренцію всередині групи, це не посварило одногрупників, навпаки, вони допомагали одне одному, "підтягували" тих, хто десь відставав. Особливо група здружилася за останній рік. Студенти чимало часу проводять разом і після занять, навіть створили власний сайт і форум, де можна спілкуватися віртуально.

Займаються вони й науково-дослідницькою роботою, пишуть статті, беруть участь у конференціях. Окрім того, навчаючись на третьому курсі, вони вже починають працювати, відкривають власні справи, аби здобувати такий потрібний досвід.

Окрім жаги знань, з'ясувалося, що кращі студенти КПІ – дуже цікаві особистості і мають широкий світогляд. Хтось захоплюється музикою, інші – живописом, спортом, лицарськими боями, художнім фото тощо. Також юні підприємці не залишаються осторонь культурного та спортивного життя університету: беруть участь у футбольних та шахових турнірах, "світяться" в команді КВК свого факультету. Словом, намагаються виявити свої лідерські якості в усьому. Ось такі вони – найкращі!

Група хоче подякувати всім викладачам за ті знання, які вона отримала від них. Особливо завідувачеві кафедри економіки та підприємництва П.В.Крушу, своєму куратору Н.Я.Бойчук, С.О.Тульчинській та, звичайно, М.А. Чайковській.

Студенти УЕ-31 дуже горді з того, що вони досягли, але не зупинятимуться на досягнутому. Вони хочуть удосконалюватися і здобувати все нові й нові знання. А у досконалості, як відомо, немає меж.

Ми сподіваємося, що інформація про успіхи студентів цієї групи ще неодноразово з'являтиметься на шпальтах нашої газети, а хлопцям і дівчатам найкращої групи НТУУ "КПІ" хочеться побажати успіхів, лише відмінних результатів і підкорення нових вершин.

Майя Заховайко

Чемпіонат з брейн-рингу

Якщо ви любите інтелектуальні загадки, командну і динамічну гру, до того ж є студентом НТУУ "КПІ", тоді ця гра обов'язково вам сподобається. Це – брейн-ринг. Уже давно така цікава програма зникла з українських телеекранів, але народна любов до неї не слабшає. Принцип гри дуже простий: дві команди уважно слухають запитання ведучого, а після удару гонгу, якщо команди знають відповідь, вони повинні натиснути кнопку. Хто перший – той і відповідатиме. Для цього, окрім ерудованості, треба мати гарну реакцію й міцні нерви.

Кілька тижнів тому в нашому університеті відбувся чемпіонат з брейн-рингу. Цікаво, що команди існують на різних факультетах уже досить давно, та вони виступали переважно на міському рівні чи в складі збірної Києва. Всеуніверситетський же чемпіонат проводився вперше. Ініціатором проведення цього заходу виступило Наукове товариство студентів й аспірантів НТУУ "КПІ" за підтримки київського клубу "знатоків". Нам вдалося поспілкуватися з одним з організаторів цього дійства, студентом ФС Ставрояні Сергієм, який поділився подробицями підготовки й проведення гри.

У чемпіонаті взяли участь 23 команди з 16 факультетів. Найактивнішим виявився ФІОТ, який делегував аж 5 своїх команд, адже обмежень тут не було. Гра проходила в кілька етапів: відбіркові "бої", ігри 1/8 фіналу, 1/4 фіналу, 1/2 фіналу та власне фінал. Ведучим був Андрусенко Олексій, який дуже цікаво вів цей чемпіонат, дотепно коментуючи відповіді гравців на поставлені запитання. До речі, запитання були найрізноманітнішими, з різних галузей знань. Окрім ерудованості, гравці продемонстрували практичне застосування логіки, відповідаючи на них.

Перед фінальною грою на глядачів чекав сюрприз. Окрім студентських команд, були представлені також 3 "додаткові": викладачів (у складі І.В.Лісовської, Є.А.Мачуського, С.Ф.Тіленика, Ю.В.Богданського та Ю.В. Стребкової), Студради університету (під проводом М.Безуглого) та ветеранів брейн-рингу КПІ (тих, хто вже неодноразово брав участь у таких іграх на міському чи європейському рівні). У підсумку в напруженій боротьбі перемогла дружба – всі три команди виграли по одному разу одна в одної.

До фіналу ж студентських команд потрапили ФЕЛ-1 та ФП. Перемогла команда з ФЕЛ, відповідно ФП – зі сріблом, а третє місце виборола команда ФІОТ-3. Кращим гравцем було визнано капітана ФП Бойка-Бойчука Родіона, а титул "Суперкнопка" отримав Бідний Сергій з команди ФІОТ-4, він натискав кнопку найшвидше.

Проведення таких ігор – позитивне явище в культурному житті НТУУ "КПІ". У планах організаторів – відкриття клубу, де б команди могли зустрічатися, тренуватися і спілкуватися одна з одною, а також регулярне проведення подібних змагань на рівні університету.

У найближчій перспективі – проведення ще одного інтелектуального чемпіонату серед студентів КПІ – "Що? Де? Коли?". Ця гра не така динамічна, як брейн-ринг, але не менш цікава. Головне, щоб у нашої розумної молоді було бажання і час брати участь у подібних заходах, демонструючи свій інтелект і командну гру.

Майя Заховайко

ФОТОПОГЛЯД

2 грудня до Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ" привезли новий експонат – легендарну "тридцятьчетвірку". До речі, корпуси танків Т-34 зварювали за технологією, розробленою професором КПІ академіком Є.О.Патоном, пам'ятник якому встановлено напроти входу до музею.

Регбісти КПІ – призери чемпіонату України

5 грудня на засіданні Вченої ради НТУУ "КПІ" ректор М.З.Згуровський поздоровив збірну університету з регбі, яка посіла II місце в І лізі чемпіонату України 2005 року і вручив усім спортсменам медалі.

Ось імена членів збірної команди КПІ: О.Курашкін (ТЕФ), М.Притиск (ТЕФ), Д.Попов (ТЕФ), С.Хохлов (ТЕФ), А.Ткаченко (ТЕФ), М.Варламов (ТЕФ), М.Луценко (ПБФ), Ю.Циренжапов (ПБФ), А.Шевченко (ПБФ), Я.Мельников (ПБФ), Є.Лупашко (ПБФ), Є.Максимчук (ПБФ), С.Шидловський (ФТІ), О.Кульган (ММІ), М.Сивко (ФФВС), М.Грідасов (ФФВС), В.Васюта (ФФВС), В.Олефіренко (ФФВС), А.Бочковський (ІХФ), Р.Бурлака (ІХФ), О.Ковальчук (ФАКС), Р.Нікітін (ІЄЄ), А.Макаренко (РТФ), О.Козюра (ФЛ), М.Чупира (ХТФ), О.Березовчук (ЗФ), А.Копейченко (ФБТ). До речі, майже всі вони вчаться на добре і відмінно.

Цей рік був дуже насиченим і вдалим для нашої команди. Крім успіху у змаганнях команд І ліги, наша збірна у квітні вперше виборола III місце на Універсіаді України і принесла НТУУ "КПІ" 612 балів – найбільше серед усіх видів спорту.

А тренують команду старші викладачі кафедри спортивного вдосконалення – заслужений тренер України Леонід Володимирович Денбновецький та Сергій Миколайович Сівко.

Вітаємо регбістів та бажаємо нових перемог!

Інф. "КП"

Юрій Дмитрович Федоренко

На 68-му році життя перестало битися серце Юрія Дмитровича Федоренка, доцента кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей.

Народився Юрій Дмитрович у 1938 році в мальовничому селі Бабайківка, що на Дніпропетровщині. Нелегке голодне дитинство, лихоліття війни та важкі повоєнні роки випали на долю юнака. В молоді роки сформувалися основні риси його характеру – гаряча любов до рідної землі, природи рідного краю, працелюбність, людяність, гострий допитливий розум, схильність до поетичного сприйняття світу, бажання вчитися.

Після закінчення, в 1959 році, фізико-математичного факультету Дніпропетровського університету талановитого випускника, фахівця в галузі обчислювальної математики залишають для науково-педагогічної роботи в університеті.

Тут він навчався в аспірантурі під керівництвом провідних представників всесвітньовідомої школи обчислювальної математики. Після успішного захисту дисертації (1967 року) молодий науковець продовжує наукову роботу, працює викладачем, а з 1971 року доцентом.

Згодом Ю.Д. Федоренко переїздить до Києва і з 1975 року починає працювати в КПІ на кафедрі математичної фізики, бере активну участь у наукових дослідженнях. У цей час повністю розкрився його педагогічний талант, вміння чітко та ясно на високому науково-методичному рівні викладати студентам математичні дисципліни, допомагати молодим викладачам підвищувати педагогічну майстерність. Юрій Дмитрович викладав вищу математику на різних факультетах, але головним чином він працював на факультеті електроніки, де багато років був відповідальним за роботу секції математики.

Ю.Д. Федоренко був різнобічно обдарованою людиною, любив та добре знав мистецтво, літературу, поезію, писав гарні вірші. Мав теплі дружні стосунки з колегами та співробітниками університету, його поважали та цінували студенти.

Сором'язливий, чесний, порядний, завжди готовий допомогти, чуйний товариш, він дуже любив та шанував свою велику і дружну родину: батьків, братів та сестер, дружину, виховав сина.

Співробітники кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей ФПМ, його друзі та колеги-математики висловлюють глибоке співчуття рідним та близьким Юрія Дмитровича, сумують разом із ними.

Вічна пам'ять про Юрія Дмитровича Федоренка назавжди збережеться у наших серцях.

Друзі, колеги, співробітники

Ректорат та управління міжнародних зв'язків НТУУ "КПІ" висловлюють щире співчуття проректору з науково-педагогічної роботи (міжнародні зв'язки) професору С.І.Сидоренку з приводу смерті його матері Антоніни Василівни, яка настала на 90-му році життя.

Змагання з шахів та шашок на ПБФ

На честь 14-ї річниці Збройних сил України на приладобудівному факультеті пройшли змагання з шахів та шашок.

Учасники змагань показали високу активність та згуртованість. Понад 10 годин йшла безкомпромісна боротьба одночасно на 10 дошках.

Переможцями змагань з шахів стали студенти Володимир Олійниченко (ПК-52), Олександр Бабіч (ПГ-32), Вадим Розовик (ПГ-12).

Переможцями змагань з шашок стали студенти Олександр Орлов (ПН-22), Вадим Розовик (ПГ-12), Олександр Бабіч (ПГ-32).

Заступник голови ТСОУ НТУУ «КПІ», ветеран Збройних сил України В.О. Філін вручив переможцям чемпіонату грамоти та грошові нагороди, поздоровив усіх учасників змагань і присутніх з 14-ю річницею Збройних сил України, побажав усім міцного здоров'я та успішного навчання.

Головний суддя змагань голова шахового клубу НТУУ «КПІ» Андрій Фесенко (студент ФПМ) та суддя Андрій Вусаток (студент ІПСА) із задоволенням відмітили, що змагання пройшли вдало, на високому спортивному рівні.

Було висловлено подяку старості ПБФ Інні Солонець за організацію змагань.

Олександр Сліпченко,
голова спорткомітету ПБФ,
студент гр. ПБ-22

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»
газета Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»

03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
гол. ред. 241-66-95; ред. 454-99-29

Головний редактор В.В.ЯНКОВИЙ
Провідний редактор В.М.ІГНАТОВИЧ
Редактор Н.Є.ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка І.Й.БАКУН
Комп'ютерний набір Л.М.КОТОВСЬКА
Коректор О.А.КІЛІХЕВИЧ

Реєстраційне свідоцтво Кі-130 від 21. 11. 1995 р.
Друкарня АТЗТ«Атопол», м. Київ, пр. Московський, 9
Тираж 1500

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори. Позиція редакції не завжди збігається з авторською.